

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és Irodahivatal:

BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.

(„Falú” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)

Telefon: 11-55-62.

Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.

Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 33. szám.

Augusztus hó 18.

A hét végén kezdődnek a magyar-román tárgyalások Turn-Szeverinben

A magyar álláspont: a magyar népközösség valamennyi tagja olvadjon be az anyaországba — Irtózatossá erejű légitámadások Anglia ellen

Minden eddigi légitámadást felülmúló erejű, megismétlődő német repülőrohamok indultak meg Anglia ellen. Augusztus 11-től szünet nélküli légitámadások folytak angol hadikikötők, repülőterek, fegyvergyárak és hajókaravánok ellen. Sok angol hajó elsüllyedt. Kikötőberendezések pusztultak el, hadianyaggyárak gyulladtak ki a légitámadások során.

A támadások során — augusztus hó 13-ig — 281 angol repülőgépet semmisítettek meg a németek.

Saját veszteségük 69 repülőgép. A nagy támadás megindulása-e ez? Ki tudja? Az előkészítése mindenestre. Anglia sötét napjai következnek, ahogy a német sajtó célzásából megállapítható. A német légi fölény egyre nyilvánvalóbban domborodik ki. Vannak már fontos angol hadikikötők fellett légi csaták, ahol a brit harci gépek „tisztos távolban” maradnak a repülő német hullámoktól, csak a földi légháritás dolgozik s az is nagyrészt hatástalanul.

Megjelentek a gyorsnaszádok is a Csatornában s azon a napon százezer tonnányi hajóteret súlyosztottak el a stukák (bombázó repülők) és a naszádok. Az összefoglaló berlini jelentés szerint jóval ötmillió tonna felett jár már az angolok hajóter-vesztesége s kétezeret közelíti meg az elpusztított repülőgépeké. Amikor e sorokat írjuk, a harmadik légi csata dúl, amely borzalmasabb erejű az eddiginél és messzehordó német ágyuk is lövik az angol partokat. Hogy milyen irtózatossá méretű rombolások követhetnek ezeket a harcokat, elképzelni is bajos. A csökönység, amellyel a brit birodalom vezetői világuralmukhoz ragaszkodnak, teszi érthetővé, hogy bírják még idegekkel s el tudják hitetni a szigetország lakóival a lehetetlent, a végső győzelmet, amely évszázadok óta sikerült Angliának.

Most azonban napról-napra

kezd bebizonyosodni, hogy lehetetlen. Nemcsak az anyaország kapja egymásután a halálos csapásokat,

hanem a gyarmati kudarcok is egyre nyilvánvalóbbak.

A nagy, a biztos tengeri utak egyre-másra kezdenek bizonytalanokká válni, sőt el is veszni. A győzelem, amelyet az olaszok Brit-Szomáliában aratnak, Aden szemből, nemcsak a vöröstengeri bejáratot veszélyezteti, hanem a Szezi-csatorna használatát is. Az angol világuralom fellett két világrészen is tornyosulnak a végzet csapásai, Európában és Afrikában, hogy aztán a többi is kövessék. Lesz-e erkölcsi és légi ereje Angliának, hogy ezt a folyamatot megállítsa? A felelet erre a kérdésre most érik az új világ kialakulásában.

*

A magyar közvéleményt e sorsdöntő események mellett is mindenekelőtt

a magyar-román tárgyalások eseményei érdeklik elsősorban és legközvetlenebbül.

A hónap, amely a müncheni tanácskozások óta telt el, mindezt ideig nem hozott számottevő eredményt sem a bolgár-román, sem a magyar-román kérdésben. Minden a kezdet-kezdésen van még. S csak az érdekelt kormányok emlékiratait váltogatták egymást, amelyek még mindig csak általános megállapításokat tartalmaznak, de részletekbe nem bocsátkoznak.

Romániában erős belső forrongások jelei észlelhetők, ami sok tekintetben érthető is. Nehéz a lóról leszállani annak, aki olyan kevélyen ült rajta, mint a nagyromán ábrándok belátástalan kergetői. Mindezt azonban hideg nyugalommal szemléli a magyar közvélemény és semmiben sem óhajt az események fejlődésére befolyást gyakorolni.

A magyar kormány javaslatait Bárdossy követ átnyújtotta Bukarestben.

A javaslat ismertette az elkövetkező tárgyalások módozatait. Göring német kormányelnök lapja szerint az emlékirat világosan körvonalazza azt az alapvető követelést, hogy a magyar népközösség valamennyi tagja olvadjon az anyaországba.

A román részről megnyilvánuló halogatást, amely ezt az emlékiratot követni szándékozott, végül is az olasz és német sajtó egyöntetű erélyes állásfoglalása törte meg. Berlinben kijelentették az egyik vezető olasz lap munkatársa előtt, hogy

„Bukarest vegye figyelembe, hogy a revízió ellen szegülni annyit jelent, mint kockára tenni az életet.”

Erre a figyelmeztetésre meg-

érkezett a román emlékirat, s arra a magyar kormány nyomán válaszolt. A német távirati ügynökség értesülése szerint a magyar-román tárgyalások a legközelebbi napokban megkezdődhetnek.

A román kormány szóvivője kijelentette az olasz félhivatalos tudósítója előtt, hogy Bulgária, Magyarország és Románia képviselői a jövő héten már közvetlen érintkezésbe lépnek. A bolgár-román tárgyalások Crajovában, a magyar-román megbeszélések Turn-Szeverinben lesznek. A magyar delegáció Hóry András, titkos tanácsos, meghatalmazott miniszter vezetésével, A MFTR „Zsófia” nevű hajóján, valószínűleg augusztus 16-án indul Turn-Szeverinbe.

Bizakodás, remény

Több, mint kilencszáz esztendeje annak, hogy a magyarság a Kárpátok medencéjében, első szent királya: István, utmutatása nyomán megkezdte betölteni hivatását és a kereszténység keleti végváraként nézett szembe azokkal a veszélyekkel, amelyek anynyiszor fenyegették Európát. A sok áldozat, véres harc, tatárjárás és törökudulás megtizedelte ugyan a nemzetet, de hosszabb-rövidebb ideig tartó szinylődés után mindig magára talált a magyar, ha a szent király szellemi és erkölcsi hagyatékából igyekezett erőt meríteni és ha igazán szívből és teljes lélekkel borult le ilyenkor Szent István-napján a reámaradt csodatévő Jobb előtt...

A Nyugat védelmében megtizedelődött magyar nemzetet Trianonban érte az utolsó, akkor szinte kiheverhetetlennek tűnő csapás; azok a szomszédok, akiknek fiait szeretettel, egyenrangú testvérjéül fogadta a megfogyatkozott nemzet, elorozták az ősi föld két-harmadát. Az azóta eltelt évtizedek alatt lehettek korszakok, amelyekben már-már győzni látszott

a csüggedés, a kétségbeesés, de a szent király husz év óta országoló helytartójának utmutatása nyomán mégis idejében visszakanyarodott a nemzet Szent István útjára és évről-évre nagyobb áhítattal, egyre növekvő hittel, az igaz ügy végső diadalába vetett meggyőződéssel csendült fel a millió magyar ajkon az ének: „Ah, hol vagy István király...”

És a nagy király csodája meg is nyilatkozott. Két évvel ezelőtt, Szent István halálának 900-ik fordulójának évében felhasadt végre a magyar horizontot gyászosan megülő felhőgomolyag: visszatért a Felvidék egyrésze, majd néhány hónap múlva felröppült a trikolor a történelmi határ egyik szakaszára... Visszatértek a Szent Koronához ruszin testvéreink.

Az idén, amikor Erdély felől is bizakodással, reménykedve pillantanak felénk husz éven át elszakított testvéreink, különös melegséggel, hálával és erős elszántsággal kell magába szállania a magyarnak. Hinnünk, sőt tudnunk kell, hogy az áldozat, ame-

Ilyet őseink hoztak Európáért és a kereszténységért, csak akkor lesz eredményessé, reánk is értékesé, ha abban a szent egységben és azazal a céltudatossággal állja meg minden magyar a helyét ott, ahová sorsa állította, mint amely hittel és eréllyel harcolt Szent István az egységes, keresztény magyar állam megalapozásáért. De fel kell készülni arra is, hogy a magyarság csak akkor töltheti be a jövőben is hivatását a megújuló Európában, ha kitart továbbra is a szentistváni hagyományok mellett: *hűséges a kipróbált baráttal szemben, szeretettel és áldozatkészséggel egyesíti minden erejét a nemes célokért folyó munkában, ha kell harcban és a Kárpátok medencéjét minden magyarról és minden vele együttérző testvérnemzet fiáról egyformán gondoskodó hazává teszi.*

A megújuló Európában csak ilyen, a keresztény erkölcsre alapozott, a kulturfölényt tovább fejlesztő és tökéletes szociális egyensúlyt mutató, — tehát a teljesen megvalósított szentistváni gondolatától áthatott — Magyarországnak van létjogosultsága. Ha ennek az ezeréves és mégis egészen modern elgondolásnak a megvalósításához kérjük szentistváni fohászaiban a Szent Jobb segítségét és hozzáadjuk mindannyiunk bensőséges hitét, komoly elszántságát, akkor mondhatjuk csak el, hogy a mai időkhez és szent királyunk nagyságához méltóan ünnepeltük meg ezt a gyönyörű, igazán magyar ünnepet . . .

Bartoss Károly

Tízéves a Gyöngyös Bokréta

A Szent István-heti ünnepek augusztus 12-én már meg is kezdődtek. Az ünneppsorozatnak egyik legkiemelkedőbb része az idén tizedik jubileumát ünneplő *Bokréta Szövetség* népi- és művészeti kiállítása, amely a Nemzeti Szalonban a falu művészeinek válogatott, pompás anyagát mutatja be.

A falu változatos művészi termékei mellett a kiállítás keretében most kerülnek először a közönség elé az első *bokréta lobogók*. Azok a községek ugyanis, amelyek a bokréta mozgalomban résztvesznek és amelyek népművészeti szempontból is jelentőséggel bírnak, elkészítették a maguk jellegzetes lobogóját. Ötven ilyen lobogó készült el eddig; a népi himzés, szövés, csipkekészítés, furás-faragás remekei ezek a zászlók, amelyek egytől-egyik a magyar nép csodálatos, teremtő-készségéről és művészi ízléséről tesznek tanúságot.

A *Bokréta Szövetség*, mint minden esztendőben, az idén is, de a megszokottnál szélesebb keretek között megrendezi a Városi Színházban az annyira közkedvelt *Gyöngyösbokréta-előadásokat* is. Az első csoport augusztus 14-én mutatkozott be a közönségnek óriási lelkes sikerrel.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés

a törvényesen védett

Rákoshelyi baktériumölő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak

IFJ. AULITZKY OTTÓ

Budapest, VII. Dohány-uca 84. sz. 2/a

Árak: Demijonnal ab Budapest

4 6 8 10 15 20

4:80 7:10 9:10 10:80 16:- 21:20

Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Kiterjesztették a statárium hatályát más bűncselekményekre is

A *Budapesti Közlöny* augusztus 11-iki száma közli a kormánynak a *rögtönbiráskodás kiterjesztéséről* szóló 22.558/1940. I. M. E. számú rendeletét, amely az ezidőszerint is rögtönbiráskodás alá eső, a lőfegyver, robbantószer, illetve mindennemű robbanóanyag használatával elkövetett gyilkosság és szándékos emberölés büntetésén (ideértve az ily gyilkosság és szándékos emberölés kísérletét és az ily gyilkosság elkövetésére irányított szövetséget is), valamint a hatóságok büntetőjogi védelméről szóló 1914. évi XL. t.-c. rendelkezéseibe ütköző, hatóságok, illetve hatósági közegek ellen felfegyverkezve elkövetett erőszak büntetésén felül az ország egész területén a *fel ség sértés, hűtlenség és lázadás büntetése, ideértve a fel ség sértés és lázadás elkövetésére létrejött szövetséget és azok elkövetésére való felhívást is, továbbá az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről* szóló 1921. III. t.-c. 1. §-ának első bekezdésébe és a 2. §-ába ütköző büntetésekre, végül a *honvédelemről* szóló 1939. évi II. t.-c. 204. §-ának második bekezdésében meghatározott, a honvédelem érdekét veszélyeztető rongálás büntetésére, ideértve azok kísérletét is, kiterjeszti és ehhez képest a *rögtönbiráskodás kihirdetését ezekre a bűncselekményekre is elrendeli.*

Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter Németországba utazik

Vitéz Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter a közeli napokban *Berlinbe* utazik és ebből az alkalomból a birodalmi német lapok nyilatkozatot közölnek tőle. A nyilatkozatban többek között ezeket mondotta a miniszter:

— A gabonaneműek betakarítása befejezéséhez közeledik az országban. Gondoskodtunk arról, hogy mindenütt elegendő ember álljon rendelkezésre, a gépek és az igaerő megfelelően ki legyenek használva. Egyben szociális gondoskodás történt azoknak érdekében, akik aratásra leszerződtek, de a rendkívüli körülmények miatt munkájukat egészben vagy részben nem láthatták el. Ezek a munkások az *aratási bérvesztéséért kárpótlást* kapnak.

— A termésbecslés eddigi adatai szerint a magyar búzatermés kisebb lesz, mint a tavalyi, sőt, az átlagosnál is alacsonyabb. A földművelésügyi kormány célja mégis az, hogy a belső *szükséglet kiegészítésén felül a kivitelre megfelelő mennyiséget biztosítsan.*

— A múltban tekintélyes mennyiségű búzát exportáltunk a baráti országokba, Németországba és Olaszországba. Ezeket a kapcsolatokat a *kevesebb termés ellenére is a lehető legnagyobb mértékben fenn akarjuk tartani.*

— Magyarország arra törekszik, hogy a jövőben kiviteli piacait fejlessze. elsősorban azokban az országokban, amelyek a gazdasági válság idején is az előzékenység és a barátság szellemében vették át mezőgazdasági terményeinket. Különös tekintettel vagyunk *Németországra és Olaszországra* igényeire és annak az új gazdasági rendszernek kialakulására, amely folyamatban van.

— Szükségesnek tartom azt, hogy a magyar mezőgazdaság termelőképessége a jövőben fokozódjék, termelési iránya pedig eléggé rugalmas legyen ahhoz, hogy a *legnagyobb mértékben alkalmazkodni tudjon a változott viszonyokhoz.* A közeljövőben intézményesen gondoskodni fogunk ezeknek a céloknak hatékony biztosításáról.

Vitéz Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter egyébként R. Walter Darré birodalmi földművelésügyi és közlelmzési miniszter meghívására utazik többnapos tartózkodásra Németországba. A miniszter németországi utazása egyben vizsgálatára lesz *Darré* német földművelésügyi és közlelmzési miniszter Magyarországon tett látogatásának. *Teleki Mihály gróf augusztus 18-án indul Németországba.*

A tolnai árvizkárosultak új házai már tető alatt vannak

Augusztus hó 9-én vitéz *Bonczos Miklós* államtitkár, az árvízvédelem országos kormánybiztosa, auton bejárta Tolna megyének azokat a községeit, amelyekben tavasszal árvíz pusztított s megsemmisítette a folyamatban lévő építkezéseket. *Dunaföldvár*rott csak egy ház omlott össze és kettő rongálódott meg, az építkezés már teljesen befejeződött.

Madocsa volt az első nagyobb hely, ahol még csak most kezdődött az építkezés. Ez a község a Duna mellett fekszik, a forgalomból teljesen kiesik, háromszázezer téglát kellett ide szállítani, de a szállítási nehézségek miatt csak a múlt héten érkezhetett meg az építőanyag. A következő helység *Paks* volt, itt a Dunára futó utcákat tette tönkre az árvíz. *Huszonnyolc ház*at kell teljesen újjáépíteni és negyvenet kijavítani. A telep egy részét teljesen tönkretette

az ár, úgyhogy nem is építenek többé oda lakóházakat. Az árvizkárosultak egy részét a község magasabban fekvő helyeire telepítették át. Ott építik fel számukra az új lakóházakat. Az építkezés nagyon előrehaladt, a legtöbb ház tető alatt van már.

Tolna községben szintén a Duna vize pusztított el nagyobb házcsoportot. Innen is kitelepítik a károsultakat. A szép kőházakat *Tolna-mén*s község utolsó házaihoz ragasztják hozzá. *Szakályon* majdnem egy egész utcasort rombolt le az ár. Itt is nagyon kezdetleges állapotban van az építkezés, valószínű, hogy ki kell telepíteni a lakosságot, mert a talaj olyan gyöngye, hogy nem bírja el az erősebb épületeket.

Dombóvár volt a következő állomás, ahol diadalkapu várta vitéz *Bonczos Miklós* kormánybiztost a már csaknem teljesen kész új házak előtt.

Uj és használt **írógépek!**
Régiek becserélése. **UJAK 24 havi részlete** is.
Nagy Károly és Vasváry Miklósnál
Budapest, V., Nádor-u 30. sz.
Telefon: 12-62-43.

Este az államtitkár és kísérete Szekszárdra ment át és ott töltötte az éjszakát. Az egész megyében 180 házát kell teljesen újjáépíteni és 252-t kell kijavítani, Körülbelül száz ház teljesen készen van és néhány hét múlva beköltözhetnek a tulajdonosok. Vitéz *Bonczos Miklós* megállapította, hogy szeptember végére az építkezés az egész megyében befejeződik.

Itt említjük meg, hogy az árvizkárosultak rombadólt házainak újjáépítésére a társadalmi gyűjtésből augusztus hó 11-ig a 64.100 csekszámlára befolyt 4.815.999.27 pengő. A felajánlott, de még be nem fizetett készpénzadományok összege: 253.000 pengő. A természetbeni gyűjtés eredménye: 274.000 pengő. A gyűjtés eredménye összesen 5.342.999.87 P.

Sok szó esik mostanában

Madagaszkárról. Ez a sziget Dél-afrika keleti partja előtt, az Indiai óceánban fekszik. Területe 616.450 négyzetkilométer, népessége kb. négy-millió, tulnyomórészen maláji ember. Jelenleg francia birtok. Éghajlata egészséges, partvidékein rizs- és kávéültetvények vannak, a sziget belsőjében pedig állattenyésztést üznek, vaniliát és egyéb értékes növényeket termesztnek. A szigetről abban a vonatkozásban esik szó, hogy felmerült az a gondolat: *ide kellene telepíteni a világot, vagy legalábbis Európa zsidóságát.* Minthogy az egész világon elszórtan mintegy 16 millió zsidó él, ha ezek valamennyien ide lennének letelepíthetők, a sziget népsűrűsége még mindig csak 30—35 körül mozogna (Magyarország népsűrűsége 92, Németorszáé 136, Olaszorszáé 140, Nagybritanniáé 195, stb.), tehát a lakosság megélhetése zavartalanul biztosítható lenne.

Sok szó esik a **Szuezi-csatornáról** is. A Szuezi-csatorna a Vörös-tengert köti össze a Földközi-tengerrel. Hossza 160 km, mélysége 12 m, szélessége 45—100 m. A csatornát a francia *Lesseps* Ferdinánd építette, az építkezés tíz évet vett igénybe és 1859-től 1869-ig tartott. A csatorna ügyeit nemzetközi bizottság intézi angol ellenőrzés alatt.

Két rendelet a tejszínről és a tűzifáról

A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében az ország egész területén *tejszín* — az édestejnek lefölözéssel elválasztott zsíros részét — csak *vaj- és sajt készítésre szabad felhasználni, fogyasztás és eladás céljaira forgalombahozni, eladni, vagy beszerezni nem szabad.* Egy másik kormányrendelet a *belföldön kitermelt tűzifakészleteket a termelőnél zár alá helyezte.* A zár alá helyezett tűzifa szállítása szeptember 1-től csak a földművelésügyi miniszter szállítási engedélyével történhet.

Másodszor virágozik az akác. A *kiskőrösi* határban igen sok akácfa másodszor is kivirágozott, ami annál feltűnőbb, mert a szokatlannul kemény telet és a sok esőt nemcsak a gyümölcsfák, hanem az akácfa is erősen megsínylették.

A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MUNKÁSOKHOZ!

Az élelmiszerellátásról

A *Vasárnap* egyik legutóbbi számában részletesen tájékoztattuk a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkásokat a pénz-hazaküldés módjáról. Most az *élelmiszerszállítással* kapcsolatos kérdéseket tesszük szóvá.

A *Tudnivalók* című füzetben már tájékoztattuk erről a fontos kérdéstről az érdekelteket és midőn azt ajánljuk, hogy a füzetben foglaltakat szorgalmasan olvassassa minden munkás, ezúton még külön is felhívjuk figyelmüket az élelmiszerrendelésre. Mint ismeretes, a magyar kormány ebben az évben is megállapodott a német kormánnyal, hogy

a kiutazó magyar mezőgazdasági munkások a Németországban töltött idő alatt vámmentesen kapjanak élelmiszereket.

Ez a vámmentes kedvezmény fejenként és havonként 5 kg szalonna, 4 kg tarhonya és ¼ kg paprikára vonatkozik. Gondoskodás történt arról is, hogy a munkások a *hegyeshalmi határállomáson* ilyen kedvezményes élelmiszerhez jussanak, úgy, hogy ott átvehessék a két hónapra szóló mennyiséget. Tehát mindenki már a magyar határállomástól kezdve magyar élelmiszert visz magával és a munkahelyre való beérkezés után a *havonként esedékes mennyiséget kell majd megrendelnie*. Ezekre a rendelésekre szolgálnak a gyűjtőborítékban lévő levelezőlapok. Ezek magyar és német nyelven vannak kiállítva és mivel a cím is már rá van nyomtatva,

a rendelőnek csak a nevét kell aláírni és postára tenni.

A levelezőlapra 6 pfennig bélyeget kell ragasztani.

Ugy a határállomáson kiosztott élelmiszerért, miként a havonta történő utánrendelésért járó vételárát *Németországban kell a munkásnak a keresetéből megfizetnie*. Tehát a kormány figyelméből itt is gondoskodás történt a munkás javára, mikor az élelmiszereket ugyszólván előlegezik.

Azt ajánljuk mindenkinek, hogy jól táplálkozzék, a magyar ember által megszokott szalonnát, tarhonyát és paprikát mindenki minden hónapban rendelje meg, mert csak a jó erőben tartott emberi szervezet képes a mezőgazdasági munkák elvégzésére. Jól jegyezze meg magának mindenki, hogy

az élelmiszereket minden hónapban igénybe kell venni, nem lehet tehát valamely eltelt hónapban ki nem vett mennyiséget utólag megrendelni.

Fontos, a helyváltoztatás bejelentése is. Erre szintén *külön levelezőlapok* vannak a gyűjtőborítékban. Ez azt jelenti, ha valakit időközben máshová helyeztek és az élelmiszert már megrendelte, azonnal töltsse ki a levelezőlapot, tegyen rá 6 pfennig bélyeget és tegye postára. Ha nem így jár el, természetesen az élelmiszert a régi címre fogják küldeni és mivel ott nem veheti át, visszairányítják a feladó központnak és az élelmiszert váró munkás panaszkodni fog, hogy az élelmiszert nem kapta meg.

Mindezeket, amit az élelmiszerrendeléssel kapcsolatban most elmondottunk, jól jegyezze meg magának mindenki, nehogy ebből kifolyólag kellemetlenségei származzanak.

ORSZÁGOS GAZDASÁGI MUNKAKÖZVETÍTŐ IRODA
(M. kir. földmívelésügyi minisztérium.)

A Kormányzó Ur képét megküldöttük a munkahelyekre

A múlt esztendőben, Szent István napjára elküldöttük Németországban dolgozó munkástestvéreink munkahelyeire *Főméltóságú Kormányzó Urunk fényképének másolatát*. A képet munkástestvéreink bekeretezték, üveggel, vagy legalább celofánnal leborították és egy-egy nemzetiszínű szalaggal, s néhány szál virággal fejezték ki hálás hódolatukat Kormányzó Urunk és soha el nem muló szeretetüket hazánk iránt.

Most, bár a rendkívüli viszonyok miatt a magyar munkásoknak csak egészen kis csoportja mehetett Németországba, a *Vasárnap* megismétli a tavalyi, nagy örömmel fogadott szentistvánnapi ajándékot és

a jelen számhoz csatolva, valamennyi munkahelyre megküldi a Főméltóságú Ur képét,

amelyet bizonyára mindenütt legtágasabb szobájuk legszebb helyén fognak elhelyezni munkástestvéreink. Hisszük, hogy országgyarapító Főméltóságú Urunk arcképét hálás hódolattal és illő megbecsüléssel fogják fogadni mindenütt.

**Borsajtók,
Borszivattyúk,
Bortömlők,
Borszűrők,
Permetező**

CÍFKA JÓZSEF
pincegazdasági cikkek
A bor kezeléséhez és forgalombahozatalához szükséges összes anyagok és eszközök:
Budapest, V., Vilmos császár-ut 48.
Telefon: 12-28-92.

ÜZENETEINK:

Magyar munkáscsoport, Eichenfelde über Wittstock: Bár Önök nem a hivatalos uton jutottak ki Németországba, mégis megindítottuk lapunk egy példányát címükre, abban a reményben, hogy a félévre érte járó 4 pengőt (Németországba több az előfizetési díj, mert drágább a postai szállítás), összel, hazatérésük után, megküldik a „Vasárnap” kiadóhivatalának. Rendezhetik az előfizetést úgy is, hogy valamelyik hazai hozzájárulókat utasítják, hogy küldje meg a kiadóhivatalnak a szóbanforgó összeget. — **Trunger Lajosné, Lörz über Röbel:** Levelét illetékes helyre továbbítottuk. — **Sulics János és társai, Alsószőlők; Fekete Ferenc, Csesztreg:** Levelezőlapjukat illetékes helyre továbbítottuk. Tudomásunk szerint az ügy elintézés alatt áll és hihetőleg megtörténik az intézkedés.

MUNKÁT KERES:

Az *Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda* (Budapest, Kossuth Lajos-tér 11.) nyilvántartása szerint az alábbi mezőgazdasági munkások keresnek munkaalkalmat:

Szöke Nagy László (Budapest, XI., Horthy Miklós-ut 1.) **kerülőnek, kulcsárnak**, stb. szegődne. 55 éves, nős, 1 fogadott gyermek apja. Hosszu ideig uradalmi szolgálatban állott. — **Lengyel Sándor** (Budapest, VI., Szabolcsköz) bármilyen **mezőgazdasági munkát** vállal, 21 éves. — **Kálazi Lajos** (Budapest, VI., Szabolcsköz) bármilyen **mezőgazdasági munkát** vállal, 21 éves. — **Gaják Antal** (Pestszentkereszt, Határ-u. 50.) 35 éves gyakorlati rendelkező **gépész** gőzeke-szántáshoz, csépléshez, fűrészgépek kezeléséhez, stb. jelentkezik. — **Dombai Ferenc** (Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 32. földsz. 4.) **gépész** a cséplés tartamára cséplőgép mellé elhelyezkedést keres.

MUNKÁT KAP:

Özv. dr. Kolereczky Endréné (Köncsöd-puszta, Kecskemét mellett), lehetőség szerint többgyermekes **kocsis-udvarost** keres. Érdeklődni lehet Dabassi Halász Alfrédnél, Budapest, Favorit-Penzió, IV., Petőfi Sándor-u. 16., III. em. címen is.

GAZDAÉLET

A mezőgazdasági kamarák vezetői értekezletet tartottak. Az *Országos Mezőgazdasági Kamarában* a mezőgazdasági kamarák vezetői legutóbb értekezletet tartottak és azon megvitatták az időszerű mezőgazdasági kérdéseket. A kamarák vezetői szerint a termelési költségek emelkedtek és ezért a most megállapított **buzárárat alacsonyoknak tartják**. Hangoztatták, hogy a próbacséplések eddigi eredményei alapján a legtöbb helyen a buza nem éri el a 78 kilós súlyt. Szükségesnek tartanak a **tárolási időtől függő, lépcsőzetes árkülönbözeteknek emelését is**. Az értekezlet véleménye szerint a nyolcosztályú elemi iskolák tekintetében biztosítani kellene a **földmívelésügyi kormány intézményes befolyását**, mert az új népiskola felső tagozata a mezőgazdasági szakismeretek fejlesztésére szolgál.

Kitüntetett szövetkezeti vezetők. A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére **Bancsó Ferenc dr.-nak és Mayer Sándornak**, a Hangya termelő, értékesítő és fogyasztási szövetkezet helyettes igazgatójának a szövetkezeti élet terén kifejtett érdemes munkásságuk elismerésül a **magyar érdemrend lovagkeresztjét** adományozta.

ASSZONYROVAT

Tanuljunk meg magyarosan öltözködni

Utóbbi időben mindinkább tért hódít hazánkban a magyaros ruhádivat, magyaros öltözködés gondolata. Amilyen örömdetes a hagyományaink ápolására és nemzeti jellegünk kihangsúlyozására törekvő igyekezet, olyan sajnálatos dolog az, hogy tájékozatlanságból sokan tévesen alkalmazzák vagy meghamisítják a magyaros divatot. Magyarországnak egyetlen olyan vidéke sincs, ahol fehérszoknyás, nemzetiszínű pántlikás, piros pruszlikos ruhát viselnének vagy viseltek volna valaha, de még arany-ezüst zsinórzással „ékesített” rokolyákat sem!

A mindennapra használt magyaros ruhánál — és a cél az, hogy általános használatra is, alkalmassá tegyük ezt a viseletet — tartuk szem előtt azt, hogy nem „diszmagyart” akarunk magunkra öltetni, mert az munkánkban meglehetősen gátolna bennünket. De a falu népének ruhadarabjait sem szükséges viselnünk, ha nem azon a népies vidéken lakunk, hanem a népies formákat, vonalakat és díszítéseket kell a magyaros ruha megoldásánál tekintetbe vennünk. Kimeríthetetlen kincsünk a népi himzések és csipkék, amelyek izléses és eredeti színhatásukkal, hagyományos motívumaikkal valóban magyar jelleget adnak a ruháknak, anélkül, hogy színvonalat jelmezserüvé tennék azt. A mezőkövesdi, sárközi, torockói, buzsáki, hódmezővásárhelyi, erdélyi himzéseknél gyönyörűsebb díszítéseket elképzelni sem lehet, csak az a fontos, hogy magyaros szabású ruhán és megfelelő helyen alkalmazzuk. Különösen a vászonruhákra és egyszerű gyapjuruhákon mutatnak kitűnően ezek a motívumok, ha pamuttal vagy valódi selyemmel himezzük ki azokat. Ha pedig nem áll módunkban ruhánkat megfelelően díszíteni, akkor kasmirból, nagyvirágos anyagokból készítsük a magyaros öltözetet.

A magyaros öltözködéshez érteni kell, a magyaros vonalakat, színeket és díszítéseket alkalmazásukat meg kell tanulnia minden magyar asszonynak, leánynak. A *Falu-Gazdaszövetség* őszi-téli szabás-varrási és közmunkatanfolyamain mindenkinek alkalmas nyílók elsajátítani ezeket az ismereteket. Minden község, gazdakör vagy más testület kérhet tanfolyamot, ha arra 30—40 résztvevő biztosítva van és megfelelő tanteremről, valamint az oktató lakás-ellátásáról gondoskodni tud. A tanfolyamrendezési kérvényeket a *Falu-Gazdaszövetség* női szakosztályának (Budapest, V., Báthory-utca 24.) a nyár folyamán kell benyújtani. **Kánya Terézia**

Leesős juhhus. Fedő alatt puhára párolt, piros paprikával megszórt hagymára zöld paprikaszeteleket szórunk. Erre szeletelt paradicsomsort helyezünk és végül az előkészített, köménymaggal megszórt, sózott juhhusot. Ezt folytatjuk, míg az anyag el nem fogy. Kevés víz hozzáadásával lassu tűzről, időnként megrázogatva főzzük, míg a hus megpuhul.

Barackos lepény. 7 dkg vaját 10 dkg cukorral, egy egész tojással és egy tojásárgájával habosra keverjük. A keverékbe 2 dl tejet, 1 csomag sütőport és 30 dkg lisztet téve, simára dolgozzuk. A tésztát fagyos zsírral kikent és lisztezett lemezre öntve, 1 cm vastagra elkenjük. Tetejére 1 kg előzőleg meghámozott és 10 dkg cukorral meghintett (levétől lecsurgatott) félbarackokat teszünk és lassan sütjük. A kész tésztát a sütőlemezről kivéve, kevés ideig hűtjük, azután kockákra vágva, tálaljuk. Ugyanez a tésztát szilvával, vagy szeletekre vágott almával is elkészíthetjük.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia
ékszerésznél,

Bpest, II. Olasz fasor 35.(sajtó ház)

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

GAZDATUDOMÁNY

Termesszünk repcét!

Sok repceolajra van az országnak szüksége. Aki teheti, termeljen repcét!

A repce csak jó erőben levő talajban ad bő termést; ezért jól megtrágyázott földbe vessük augusztus 20. (Szent István napja) körül. A vetőmagot 30—40 cm sortávolságra 1½ cm mélyre tegyük a magágyba. Egy kathyldra 5 kg vetőmag is elegendő. Ha a talaj száraz, akkor a vetőgép után hengerezünk.

Gyenge talajon a talaj tápanyagtartalmát növelhetjük műtrágyákkal. Általában ajánlható kathyldankint 60—100 kg péti só, 100—200 kg szuperfoszfát és esetleg — főleg homokos talajon — 60—70 kg kálisó. A péti sót közvetlenül a vetés előtt, a szuperfoszfátot kb. két héttel a vetés előtt kell kiszórni és a talajba bemunkálni.

A kelés után 3 hétre a repcét megsaraboljuk, tavasszal pedig mélyebben megkapáljuk.

Repcéből kathyldankint közepesen 6—8 mm, de esetleg 10, sőt 12 métertermésű termésre számíthatunk. Ára az 1941. évben legalább 45 pengő lesz métertermésünként.

Ingyen vetőmagot kapnak a repcetermesztők

A földművelésügyi miniszter előterjesztésére a minisztertanács hozzájárult ahhoz, hogy a jövő évben aratásra kerülő repce ára éppen egy biztosítva legyen, mint ahogyan arról az ideai termés tekintetében is gondoskodás történt. Ez az ár 5 pengő felárral együtt 45 pengő métertermésünként pesti paritásban. A szerződéses termesztőket ez az ár az 1941. évi repcetermelés tekintetében akkor is megilleti, ha a repce hivatalos árát a jövő évben alacsonyabban állapítanák meg.

A földművelésügyi miniszter utasította a Futurát, hogy az oda beérkező igénylések sorrendjében kathyldanként 8 kiló nemesített vetőmagot teljesen ingyen bocsásson azoknak a gazdáknak rendelkezésére, akik az olajmagértékesítési szövetséggel repcetermesztési szerződést kötnek. A kedvezmény megilleti azokat is, akik termesztési szerződéseiket már megkötötték és a vetőmagot megrendelő kötelezet aláírták.

Az ideai rossz repcetermés miatt igen sok gazdának van szüksége vetőmagra. A nemesített eszterházai repcemagból csak korlátozott készletek állanak rendelkezésre, tehát a gazdák saját érdekében minél előbb jelentkezzenek. A szükséges nyomtatványok kaphatók és a szerződések megköthetők.

méter 140 cm, széles divatos íéril

3 öltöny 39

kelme, hozzávalóval együtt . P

Mosó delén, kanavász és vászonneműek oicsón

Budapest, Király-u. 32. (sarokház) Alapítva 1895.

tők a Futura központjában (Budapest, V., Vigadó-utca 6.), továbbá a Futura vidéki szerveinél és az olajmagértékesítő szövetségnél: Budapest, V., Akadémia-utca 6.

Az ideai esztendő tanulságai

Az ideai termést a természeti csapások egész sora sujtotta. Már ősszel nehéz volt a talajelőkészítés és a vetés. Erre következett az őszi esőzés, majd a téli kemény fagy, azután a rendkívüli nagy hó. A késő tavaszodás emberemlékezet óta nem látott árvizekkel járt. Így nem csoda tehát, hogy az aratás két-három hetet késett. Az említett természeti csapásokból egy is elegendő lett volna ahhoz, hogy a termést mennyiségben és minőségben csökkentse, hát még mikor csóstól jött a baj.

Gyenge lett tehát országszerte a termés, pedig most — ebben a háborús világban és a mostani magas árak mellett — lett volna igazán hasznos, hogy az egyes gazdának, mint az országnak, hogy legalább a tavalyihoz hasonló jó termésünk legyen. Hiszen a bő termés, a telt magtár az ilyen időkben kétszeresen fontos, mert a nyugati barátságos hadviselő államokat jelentékenyebben segíthetjük volna feleslegesen átadásával.

A gyenge termés azonban egy rendkívül értékes tapasztalatot nyújtott a magyar kisgazdáknak. Ott ugyanis, ahol a kisgazda szuperfoszfát műtrágyát használt a vetési alá, — hacsak azt az árvíz el nem pusztította — mindenütt az átlagon jóval felüli termést kapott. A haladottabb kisgazdáink erre már számítottak is, mert jól ismerik a szuperfoszfát műtrágyának azt a tulajdonságát, hogy a vetés ettől megerősödve megy a télbe, jobban bokrosodik, tavasszal erőteljesebb hajtásokat növel, ellenállóbb lesz minden kártevővel szemben (még az időjárással szemben is) és természetesen előbb is érik be. Nem is beszélve arról, hogy a kalászkok tömöttebbek, a magvak teltebbek, egészségesebbek, nagyobb fajsúlyúak, vagyis a termés egy minőségileg, mint mennyiségileg több, jobb és szebb lesz.

Azok a kisgazdák tehát, akik őszi vetéseik alá szuperfoszfátot használtak, bizony igen jó befektetést csináltak, mert a pénzük legalább kétszeresen térült meg. Olyan befektetés pedig, mely egy év alatt kétszeresen térül meg, nincsen még egy az egész mezőgazdaságban.

Kat. holdanként már 150 kg szuperfoszfát is elegendő ahhoz, hogy minden gazda biztosítsa nemcsak a biztos terméshozamot, hanem holdanként 2—3 másával nagyobb terméseket is érjen el.

Ajánlatos azonban a szuperfoszfát-műtrágyát mielőbb megrendelni és már a keverő szántás előtt a földre kiszórni, hogy az a talajban jól elkeveredve és feloldódva, már ősszel a gyenge kis növénynél kifejttesse jó-tékony hatását.

A MÁV ünnepi vonatokat indít Szent István-hetében. A MÁV igazgatósága értesíti az utazóközönséget, hogy a Szent István-hét alkalmával várható erősebb utasforgalom akadálytalan lebonyolítása érdekében a személyszállító vonatok szerelvényeit megfelelően megerősíti és a jelenleg közlekedő vonatokon kívül augusztus 17-én, 18-án, 19-én, 20-án, 21-én és 22-én mentesítő személyszállító vonatokat is indít.

Kitüntetett gazdasági cselédek. A büdzentmihályi Dessewffy-uradalomban Draviczký László főjegyző adta át a földművelésügyi miniszter elismerő oklevelét. Cziczás János és Vámosi József gazdasági cselédeknek, akik negyven éve szolgálják az uradalmat. Dessewffy István gróf külön 50 pengőt adott jutalmul a kitüntetetteknek.

HIREK

MAGYAR HOLNAPOK

Virágokertje nagy titkoknak,
Te: Holnap, magyar Holnap!
Beléd temetjük a remény-magot,
Mert a bus, gyötrő tegnapok
Rászedtek minket hosszú sorba...
Megőrölték a sorsmalomba!
Minden lépésünk, minden álmunk.
Mindig csak temetni jártunk,
Temetni testvért, jó barátot
Hitet, reményt és igazságot.

Virágokertje nagy titkoknak,
Te: Holnap, magyar Holnap!
Fogd meg kezét az elbukottnak,
A megkorbácsolt koldusoknak.
Vezesd szeliden, mint a testvért,
Ki Istenéhez újra megtért, —
S add meg neki, amit álmódott:
Ne legyen többé megcsalt, átkozott,
Bilincsbe vert, lenézett rab,
Kinél az eb is boldogabb.

Virágokertje nagy titkoknak,
Te: Holnap, magyar Holnap!
Terítsd ki legszebb szőnyeged
És sorba ezen jöjjenek
A régen látott, kincsosztó napok,
A boldog, csendes, édes holnapok.
Kondíts harangot szent öröme,
Állítsd meg a Napot örökre
És csengjen újra régi dal
S a régi dalban diadal!
Ezt várjuk, ezt a szent napot!
— Ezt, ezt hozzátok, magyar Holnapok!

MÓRA LÁSZLÓ

Egymillió pengős vásárlási visszatérítés a Hangya szövetkezeteknél. Nemrég készült el a vidéki Hangya szövetkezetek összesített mérlege. Eszerint a Hangya Központ kötelékébe tartozó szövetkezetek összeforgalma az 1939-ik évben 160 millió pengő volt. A vásárlási visszatérítés az előző évi 831.000 pengőről 1,069.000 pengőre emelkedett. Az utolsó négy évben a Hangya szövetkezetek 3,150.000 pengő vásárlási visszatérítést fizettek ki tagjaiknak.

Halál uszás közben. A székesfehérvári strandfürdő uszómédenéjében augusztus 10-én, szombaton egy nő uszás közben hirtelen a háttára vágódott és orrán-száján megindult a vér. A uszómester partra mentette, ahol néhány percnyi kintlás után meghalt. Megállapították, hogy Nagy Lászlóné dr.-né budapesti lakos, aki rokonainak látogatására érkezett Székesfehérvárra.

Repülőkatasztrófa áldozata lett az ausztráliai kormány három tagja. Gamberra ausztráliai város közelében lezuhant egy repülőgép, amelynek tiz utasa volt. A repülőgép kényszerleszállást végzett és eközben beleütközött egy fába. Valamennyi utasa elpusztult. Közöttük volt Streat hadügyminiszter, Fairbairn légügyi miniszter, Gullet helyettes miniszterelnök és Sir Cyril Brudenell White tábornok, az ausztráliai hadsereg vezérkari főnöke is.

Német-nap Hidason. A Magyarországi Németek Szövetsége augusztus 11-én Hidason első évi közgyűlést tartotta. A közgyűlés és az azt megelőző ünnepség résztvevői német népviseletben jelentek meg. A magyar és a német Himnusz eléneklése után a közgyűlés szónokai hangsúlyozták, hogy a magyarországi némettség híven kívánja betölteni történelmi hivatását és az itteni németek jogainak kivívása mellett mindenkor hű akar maradni a magyar hazához. A hazai némettség összekötőkapocs kíván lenni a Német Birodalom és Magyarország között. A közgyűlés végül táviratilag üdvözölte a Kormányzó Urat és a miniszterelnököt.

A Dunába fulladt egy egész család. A jugoszláv-magyar határ közelében egy uszálykormányos egész családjával együtt a Dunába fulladt. Az uszálykormányos öt-éves kislánya a hajó fedélzetén játszott és vízbe esett. Apja azonnal utána ugrott, de nem volt tulságosan jó uszó és maga is elmerült a hullámokban. Felesége szintén a vízbe vetette magát, hogy segítségére siessen, de ő is a Duna martaéléra lett.

1895-ben alapították a Király-u. 32., csak az udvarban lévő olesó maradék- és textiltraktárt, ahol azóta is állandó előszeretettel vásárol gazdaközönségünk; most, amikor Szent István-hetében a fővárosban tartózkodnak olvasóink, ne mulasszák el fenti céget meglátogatni.

Motakó helyett 12.000 liter vizet adott el egy szélhámos. Augusztus 9-én letartóztatta a rendőrség Benzenuti Carlo 25 éves magántisztviselőt, akit Reismann Ferenc soroksári autófuvarozó jelentett fel. Benzenuti benzinpótlékot ajánlott eladásra Reismannnak s át is vett 5400 pengőt a tizenkétezer liter benzinpótlék vételára fejében. A szállítás alkalmával derült ki, hogy motakó helyett vizet szállítottak Reismannnak. Benzenutit beismerő vallomása után letartóztatták és helyezették.

A valódi Sárkány-féle FIGYELMEZTETÜNK

Ismételten minden gazdát, hogy a törvényesen védett folyékony bőrápoló vaselíngyártmányunk csak akkor valódi, ha a lepecsételt palackon az

„ÜSTÖKÖS“ szó világosan látható!
A GAZDASÁG GYÓGYSZERÉ!

Lószerszám, csizma, bakkancs, kocsibőr részére. Minden üzletben kapható! GYARTJA:

SÁRKÁNY

Tisztít, puhít, konzervál vegyitermék vállalat Budapest, VII., Damjanich-utca 28/a. szám

SPORTHIREK

A magyar vízilabdásport új bajnoka a BSE csapata. A bajnokság állása az élen: 1. BSE 16 p., 2. UTE 14 p., 3. MAC 14 p., 4. FTC 12 p. Több, mint tíz éve vitathatatlan volt az UTE elsősege. Az utóbbi évek során pedig állandó második a MAC volt. A BSE most legyőzte az UTE és MAC csapatát is és az első helyre került. Egy mérkőzés még hátra van. A BSE utolsó ellenfele Tata-bánya, az UTE-é az MTK.

A MAC uszódversenyén a 400 méteres melluszásban Fábrián MAC 6 p 12.2 mp-re javította meg az országos rekordot.

A három ifjúsági uszóbajnokság közül 100 m hátton Ignácz MAC 1 p 19.8 mp, 200 m mellen Német BBTE 3 p 6.6 mp és 800 méteren Pogány MJE 11 p 49.2 mp idővel első.

Az atlétikai bajnoki viadalt megelőzően két versenyen a bajnokság már eldőlt: 3000 m akadályfutásban Szilágyi BBTE 9 p 37.2 mp-el és 10 km-es gyaloglásban Jánosi Mávag 49 p 54.6 mp-el nyert bajnokságot.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Egy fiút a szülők tudta és beleegyezése nélkül más egyén munká elvégzésével bízt meg, a nem szándékosan okozott kárért felel-e a szülő? (N. J. Csongrád.) — **Felelet:** A szülő nem.

Kérdés: 1. A földemen ásás közben olyan vizre találtunk, amely egészen eltérő a közönséges ivóvíztől. Így pl. ha megízleljük, kesernyés és savanykás íze van, a színe azonban kristálytisza. Hol gyűződhethet meg róla, milyen a víz összetétele és hogy milyen ásványi anyagokat tartalmaz? 2. Hol van kertészeti iskola, mikor van felvétel, kiket és milyen feltételek mellett vesznek fel? (N. J. Csongrád.) — **Felelet:** 1. A víz vizsgálata az Országos Chemiai Intézet (Budapest, Keleti Károly-u. 24.) illetékes. 2. Különböző színvonalú kertészeti tanintézetek vannak. Irja meg előbb, hogy milyen eddigi iskolázottsággal rendelkezik (elemi? polgári? középiskolai érettségi?). Ennek ismeretében azután megjelölhetjük, hogy melyikbe nyerhet felvételt és hogy ez mennyi ideig tart, stb.

Kérdés: 1. A kecsketejnek milyen a tápláló értéke, fogyasztható-e nyersen? 2. Lehet-e a tojást nyersen fogyasztani? (Egy előfizető, Vitnyéd.) — **Felelet:** 1. A kecsketej valamivel tartalmasabb, mint a tehéntej, amennyiben a tehéntej átlagos zsírtartalma 3.5%, a kecsketejé 4.5%, a fehérje a tehéntejben 3.5%, a kecsketejben 4%. Nyersen (forralás nélkül) is iható, mert a kecskék közt igen ritka a gümőkóros. Vitaminokban gazdagabb, mint a tehéntej, mert a kecske hosszabb ideig táplálkozik zöldlőlel. 2. A tojás nyersen is fogyasztható. Táphatása így a legnagyobb.

Kérdés: Miért vannak a szalonnában, sonkában, szárazkolbászban piaci sárgás kukacok, ártalmasak-e a szervezetre és hogyan lehet ezeket kiirtani? (B. P., Tótkomlós.) — **Felelet:** Válasz már lefelől elment július 30-án, de röviden megismételjük: A sonkán, szalonnán és kolbászféléken gyakorlák a sajtlégy (*Platylabus casel*) ugránczó fehérös nyulve. E nyulvek a légy petéiből kelnek ki, melyeket a légy a húsfelekre rak. Ne engedjük tehát a legyet a húsmelekekhez. Megfűstölés után kössük be a húsokat sűrű szövetszacsokba. Ezeket a légyulveket nem hatolnak be. A nyulvek a gyomorban elpusztulnak, tehát a fogyasztásban betegséget nem okoznak. De fogyasztásuk undorító, ezért telepüket le kell vakarni a húsmelekekről fogyasztás előtt.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 50 fillér; kétkoronás 100 fillér; ötkoronás 2 pengő 50 fillér; régi egyforintos 1 pengő 50 fillér.

14 karátos tömörarany grammonként 5 pengő.

TALÁLJA KI!

SZÖREJTVÉNY.

vallás

A *Találja ki!* megfejtését a 36-ik számban tesszük közzé. A levelezőlapra írt megfejtéseket a *Vasárnap* szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkésve érkező megfejtéseket nem veszünk figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv. Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek be, előfizetőiaborunk tagjai és előfizetési díjhátralékuk nincs.

A 30-ik számban közölt *Találja ki!* megfejtése:

KOLOZSVÁR.

Beküldte 33 olvasónk. Jutalomkönyvet küldtünk Pánczák Rezső (Tokod) és Marton Károly (Sarkad) előfizetőinknek.

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, h. = havivásár, oák. = országos állat- és kirakóvásár, oá. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szm. = szarvasmarha, felh. = felhajtás.

Augusztus 18., vasárnap. Budapest ok. Kunszentmárton oák. Makó ok. Monor oák. Szegvár ok. — **Augusztus 19., hétfő.** Baktalórántháza oák. Budapest ok. Darány oák. Egyek oák. Gyöngyös oák. Kadarkút oák. Kisköre oák. Kunszentmárton oák. Kunszentmiklós oák. Mezőkövesd oák. Mosonszentjános oák. Pácsa oák. Püspökánadás oák. Sajószentpéter hák. Salgótarján há. Szegvár ok. Tatabánya hk. (csak megyebeliek árusíthatnak). — **Augusztus 20., kedd.** Nincs vásár. — **Augusztus 21., szerda.** Abony oák. Ajka oák. Böhönye oák. Budapest szfv. ok. Büsszi oák. Dunaföldvár oá. Gyöngyösmellék oák. Hosszupereszteg oák. Jásztelek oák. Kunhegyes oák. Mucsi oák. Okány oák. Sífók oák. Tiszahercel oák. Zalaszentlászló oák. — **Augusztus 22., csütörtök.** Bodrogkeresztúr oák. Budapest szfv. ok. Dunaföldvár ok. Lajoskomárom oák. Mfkosszép lak ok. Tiszalök oák. — **Augusztus 23., péntek.** Aszód oák. Budapest szfv. ok. Csongrád oá. Jánosháza oák. Komádi oák. Miskolc há., külön e célra épített istállóban. — **Augusztus 24., szombat.** Babócsa oák. Budapest szfv. ok. Csanádpalota (Arad-Torontál) oák. Csongrád ok. Göröcsény oák. Harka oák. Kiskunmajsza oák. Miskolc há., a külön e célra épített istállóban. Sümeg oák.

A törvényhatóság első tisztviselője egyes vásárok határnapját közszükséglet által indokolt esetben kivételesen áthelyezheti, illetőleg a teljesen elmaradt vásár helyett pótvásárt engedélyezhet, a közölt adatokban tehát kivételesen változások történhetnek.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, VIII. 18.

8: Ébresztő. Szózat. Hanglemezek. 8.45: Hírek. 10: Róm. kath. 11.15: Evangélikus istentisztelet. 12.20: Időjelzés, időjárás. 12.30: Melleszenekar. 13: Rádiókrónika. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: Weber Lajos dr.: „A mezeli közös dűlőutak.” 2. Schandl László dr.: „A kertészet jelentősége hazánkban.” 15.45: Cigányzene. 16.30: Közművelődési előadás. 17: Hírek. 17.25: Szalonötös. 17.45: Felolvasás. 18.15: Hangversenyzenekar. 19.15: Hírek. 19.25: Ének. 19.50: Sporteredmények. 19.55: Dalok. 20.55: Előadás. 21.25: Szimfonikus zene. 21.40: Hírek, időjárás. 22.10: Cigányzene. 23.20: Táncclemezek. 0.05: Hírek.

Rendszeres hetiköznapi műsorszámok

6.45: Torna, hírek, hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Felolvasás. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangzó.

Időjárás. 12.40: Hírek. 13.20: Időjelzés, időjárás. 14.30: Hírek. 14.45: Műsorismertetés. 15: Árfolyamok, piaci árak. 16.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 19.15: Hírek. 21.40: Hírek, időjárás. 0.05: Hírek.

HÉTFŐ, VIII. 19.

12.10: Postászenekar. 13.30: Szalonzene. 16.15: Felolvasás. 17.15: Ének. 17.40: Eszperantó-előadás. 18: Szalonzene. 18.50: Versek. 19.25: Erdélyi dalok. 20.10: Operaházi zenekar. 22.10: Hangképek a Szent István-kupa labdarugómérkőzés döntőjéről. 23.30: Táncczene. 23.25: Rajkózenekar.

KEDD, VIII. 20.

8: Szózat, hírek. 8.30: A Szent István-napi körmenet közvetítése, majd a budavári koronázó főtemplomból Serédi Jusztinián bíboros-hercegrímás szentbeszéde. 12.20: Időjárás. 12.30: Latinnyelvű előadás. 12.40: Zenés örökségváltás és térzene a királyi palota udvarából. 13.20: Szent István intelmei fiához és hozzánk. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: Erdélyi népdalok. 15.30: Reggels-csoport műsora. 15.50: Versek. 16.05: Katonazene. 17: Hírek. 17.15: Hanglemezek. 17.25: Előadás. 17.50: Ének. 18.50: Hangképek sporteredményeiről. 19.15: Hírek. 19.25: Hangfelvétel. 20.10: Sporteredmények. 20.20: „A lilomos királyfi.” Szimfónia. 21.40: Hírek. 22.10: Hangversenyzenekar. 23.20: Cigányzene. 0.05: Hírek.

SZERDA, VIII. 21.

12.10: Ének. 13.30: Szalonzene. 16.15: Mesék. 17.15: Hanglemezek. 18: Előadás. 18.30: Hegedű. 19: Külföldi nyegedóra. 19.25: Előadás. 19.50: „A három Erkel.” Rádióábránd. 22.10: Táncczene. 23.20: Hanglemezek.

CSÜTÖRTÖK, VIII. 22.

12.10: Hanglemezek. 13.30: Cigányzene. 16.15: Ruzsin-műsor. 17.15: Előadás a trianoni tárgyalások erdélyi vonatkozásairól. 17.45: Előadás. 18.15: Versek. 18.30: Szalonzene. 19.25: Közvetítés a szabolcsmezei Napkor községből. 19.50: Novellák. 20.15: Hangképek a Telfon Hirmondó emlékkönyvéből. 22.10: Cigányzene. 23.25: Hanglemezek.

PÉNTEK, VIII. 23.

12.10: Balalajka-zenekar. 13.30: Katonazene. 16.15: Felolvasás. 17.15: Ének. 17.45: Előadás. 18.15: Szalonzene. 19.25: Felolvasás cigányzenével. 20.10: Beethoven-hangverseny. 22.10: Szalonzene. 23.20: Cigányzene.

SZOMBAT, VIII. 24.

12.10: Cigányzene. 13.30: Hanglemezek. 16.10: Ifjúsági rádió. 17.15: Rádióposta. 17.45: Szalonzene. 18.10: „Este a faluban”. Közvetítés a szabolcsmezei Gáva községből. 18.45: Előadás. 19.25: Lisztművek. 20.20: Közvetítés az angolparki „Ujságírónap”-ról. 22.10: Cigányzene. 23.20: Hanglemezek.

Budapest II. Szerdán, VIII. 21-én 18.30: Mezőgazdasági félóra; szombaton, VIII. 24-én 18.15: Mezőgazdasági félóra.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárupiac. Buza 77 kg-os 20.25, 78 kg-os 20.75, 79 kg-os 21.05, 80 kg-os 21.25. Rossz pestvid. 16.60—16.85, más származású 16.80—17.05. Árpa: Sörárpa, kiváló 26, elsőrendű 25, sörárpa 24 pengő.

Magplac. Árak helyi, vidéki vasúttalomon, 100 kg-kint, minőség szerint: bihorhere 130—140, csillagfürt, fehér, laposnagyu 22.50—22.75, Viktória-borsó, sterilizált 47.50—50.50, expressz, sterilizált 40—43.75, uradalmi kék mák 156—160 pengő.

Takarmány. Árak métermázsánként pengőben: Rétiszéna Ia 10—10.20, IIa 8—9, lucernaszéna 11—12.20, löhereszéna 11.20, zabosbikkonyiszéna 9.50—10 P mm-kint.

Préselt takarmány- és szalmaárak. Nagykereskedelmi árak: rétiszéna, Ia 10.50—10.70, lucernaszéna, új 12.50—12.70, löhereszéna, ó 11.70, tavaszi szalma 5.70, rozsszalma 4.50—4.70, buzaszalma 4.30—4.50 pengő mm-ként.

Abraaktakarmány. Árak kicsinyben mm-ként, Budapesten: Árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, buzakorpa 14.50, napraforgópogácsa 19.50, lenmagpogácsa 20.20, tökmagpogácsa 20.50, kókuszpogácsa 20, repcepogácsa 16.50, szárított répaszelet

18.25, rozskorpa 14.50, melász 10, hajliszt 45 pengő.

Vágómarha. Árjegyzés élősúlyban: bika, magyar IIa 70—73, IIIa 60, tarka Ia 98—104, IIa 82—97, IIIa 56—63, ökör, magyar IIa 77, IIIa 67, tarka Ia 115, IIa 86—108, IIIa 55—79, tehén, magyar IIa 70—86, IIIa 54—68, tarka Ia 100—106, kivételesen 108—110, IIa 70—99, IIIa 54—68, bivaly 56, növendék 63—103, kicsontozni való 38—53 fillér kg-kint.

Tenyészmehák és jármosókrök. Árak: Ia belföldi jármosókrök és beállítani való tinó (tarka) 580—650 kg-os 96—100, Ia belföldi jármosókrök és beállítani való tinó 500—580 kg-os 94—98. Ia belföldi jármosókrök és beállítani való tinó (fehér) 90—100, 1½ éves üsző 80—90, 1½ éves tinó 84—90, fiatal hasas és frissfejtős tehén 110—120 fillér kg-kint.

Sertés. Árak: Ia szedett 142—144, angol tőkesertés 140, Ia angol sonkasültő 140 fillér kg-kénti élősúlyban. A többi minőségben kérés nem fordult elő.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Tyuk 250—450, csirke, rántani való 140—300, sülti való 140—300 fillér darabonként. — Leölt baromfi: Tyuk 200—240, csirke, rántani való 260—300 kg-ja, ruca, hizott 175—220 kg-ja, lud, hizott 160—260 kg-ja. Teatojás 10 darabig 11—13, főztojás 9—10, apró 9—10 fillér darabonként.

Ló. Árak pengőben: csikó 100, könnyebb kocsiló (hintós és ju. ker. stb.) 600—680, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 500—950, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 360—450, számar 50, alárendelt ló 70—350, v. ló 40—180 pengő darabonként.

Tej és tejtermékek. Tej: 32, tejfel 130 fillér literenként. Csanádfügglalt vaj 880—410, tehénturó, sovány 70—80 fillér kg-ként.

Libamáj. A csakra csak kis mennyiségek kerülnek. További intézkedésig a belföldi piacon (piacon átvéve) kilogrammonként a következő libamájárak fizetendők: I. rendű (darabonként 450 g-on felül) 5.20, II. rendű (darabonként 300—450 gramm) 4.70, III. rendű (darabonként 300 g alatt) 2.70 P. Fenti áraknál alacsonyabb árakon libamáj nem vásárolható.

Toj. A belföldi irányárak a következők: Ia pehely 11.40—11.50, IIa pehely 8.50—8.60, Iaa Rufp 7—7.20, Ia Rufp 5—5.20, IIa Rufp 3.80—4, IIIa Rufp 2.50—2.60, tisztított toll 3.85—4, Ia fosztott toll 5.20—5.30, IIa fosztott toll 2.90—3, fehér kacska 3.85—3.90, szürke kacska 2.10—2.20, pengő, tarka csirke 27—35 fillér.

Zöldség. Sárgarépa 5—50, petrezselyem 5—60, karfiol 70—130, vöröshagyma, mákól 15—18, fokhagyma 40—52, cékla 10—16, fejeskáposzta 12—18, savanyított káposzta 36—40, kelkáposzta 10—18, fejes-saláta 6—10 db-ja, burgonya: Gülbaba 14—15, ősziróza 13, nyári róza 14—15, Ella 13—14, tömött csiperkegomba 160—240, éti vargánya 60—100, uborka, savanyítani való 8—36, zöldpaprika, apró, hegyes 15—25, nagy, tölteni való 30—56, tök, főző 4—10, paradicsom 12—16, zöldbab 16—30, vajbab 8—18, zöldborsó, hűvelyes 65, sóska 20—30, paraj, tisztított 24—40 fillér kg-kint. Zöld tengeri, darabonként 6—12 fillér.

Gyümölcs. Alma 36—100, körte 80—140, szilva, magbaváló 32—40, nem magbaváló 24—36, ringló, nemes 30—110, kaj-szinbarack 50—110, őszibarack 60—170, görögdió, faj 26—36, sárgadinnye, faj 20—40, szőlő 100—120, dióbél 330—300 fillér kg-kint.

Gyümölcs-pálinka. Az új eperpálinkát 6.50—7 pengős áron ajánlották. A törkölypálinka 4.80—4.90, a seprőpálinka 4.80—4.90, a szilvórium 5.20—5.40, a barackpálinka 7.50—8, az alacsonyfokú borpálinka 6.80—7 pengős terjedő áron kelt el (+ 4% forgalmi adó). A borpálinkát avinálási célokra 4.50—4.80 pengős áron adták el 10.000 literfokonként. Az árak 10.000 literfokonként (III. táblázat szerint) értendők.

Borpiac. A borpiac továbbra is szilárd. A kereskedelem részéről élénk érdeklődés mutatkozik, a termelők azonban vagy egyáltalában tartózkodnak az eladástól, vagy olyan magas árakat kérnek, amit a kereskedelem — nem tudván áthárítani a fogyasztókra — egyelőre nem hajlandó megfizetni. Az Alföldön a borárak 5.50—6 pengő között mozognak Malligand-fokonként, de inkább csak névlegesen.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.